

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/17/2023
Identifikačné číslo spisu:	4115224177
Dátum vydania rozhodnutia:	09.10.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:4115224177.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne F. narodenej R. zastúpenej advokátom Mgr. Petrom Miklóssym, Vráble, Hlavná 1221, proti žalovanej D., narodenej R., zastúpenej spoločnosťou JÁNSKÝ & PARTNERS s. r. o., advokátska kancelária, IČO: 47249650, Nitra, Štúrova 13, o zaplatenie sumy vo výške 1.681,51 eura, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 17C/427/2015, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 26. januára 2023 sp. zn. 6Co/15/2022, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 04. októbra 2021 č. k. 17C/427/2015-291 vo výroku I. napadnutého rozsudku súd prvej inštancie zamietol návrh na prerušenie konania, výrokom II. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 242,70 eura, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet žalobkyne, výrokom III. žalobu vo zvyšku zamietol, výrokom IV. žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 72 %, ktoré je povinná zaplatiť žalobkyňa, vo výroku V. určil, že o výške náhrady trov bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím a výrokom VI. rozhodol, že trovy štátu znáša štát.

1.1. Súd prvej inštancie vychádzal zo žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala od žalovanej zaplatenia celkovej čiastky vo výške 1.681,54 eura, ako aj náhrady trov konania. Poukázal aj na rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 5T/35/2012-700 z 20. januára 2015, ktorým bola žalovaná D.. uznaná vinnou, za čo jej bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov, ktorý bol podmienene odložený na skúšobnú dobu 12 mesiacov. Uviedol, že predmetom sporu bolo zo strany žalobkyne voči žalovanej uplatnenie nároku na náhradu škody vo výške 1.681,54 eura, pričom ide o nárok pozostávajúci z náhrady za bolestné v sume 216,90 eura, z poplatku za vyhotovenie znaleckého posudku v sume 5 eur, z účelných nákladov spojených s liečením vo výške 27,70 eura, pričom ide o náklady žalobkyne ako poškodenej za cesty motorovým vozidlom z miesta jej trvalého bydliska na odborné lekárske vyšetrenie vo Q. z nákladov spojených s jej účasťou na vyšetrovacích úkonoch, s nahliadnutím do vyšetrovacieho spisu, s odovzdaním podaní do vyšetrovacieho spisu, ako aj jej náklady

ako poškodenej na cesty motorovým vozidlom z miesta trvalého bydliska vo výške 7,26 eura, z nákladov spojených s účasťou na súdnych pojednávaniach, nahliadnutím do súdneho spisu, z nákladov žalobkyne ako poškodenej na cesty motorovým vozidlom z miesta trvalého bydliska na OS Nitra a KS Nitra vo výške 20,27 eura, z nákladov žalobkyne, ako poškodenej spojenými s vyhotovením kópií z vyšetrovacieho spisu na ORPZ Nitra a kópií zo súdneho spisu na OS Nitra a KS Nitra celkom v sume 13,13 eura, z nákladov spojených s poskytovaním právnych služieb advokátom v trestnom konaní (zastupovanie žalobkyne ako poškodenej v trestnom konaní) - náklady žalobkyne, ako poškodenej na cesty motorovým vozidlom z miesta trvalého bydliska na konzultácie s právnym zástupcom vo Q. vo výške 391,28 eura spolu teda vo výške 681,54 eura a z uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 1.000 eur. Konštatoval, že MUDr. D. W. bol ošetrovateľom žalobkyne a bol oprávnený vypracovať lekárske posudky o bolestnom, pretože rozsah následkov u žalobkyne nepresiahol 200 bodov. V súvislosti s výškou náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia uviedol, že výška týchto náhrad pre rok 2008 je stanovená Opatrením Ministerstva zdravotníctva SR zo 14. mája 2008 č. 12384,1/2008-OL za jeden bod sumou 402,92 Sk (teda 13,37 eura), čo je po zaokrúhlení 14 eur a v posudku má žalobkyňa uvedených 15 bodov, čo predstavuje sumu 210 eur a nie sumu 216,90 eura ako tvrdila žalobkyňa. Za dôvodný považoval aj žalobkyňou uplatnený nárok za vyhotovenie lekárskeho posudku vo výške 5 eur. Za dôvodný a dostatočne preukázaný považoval aj nárok žalobkyne vzniknutý z účelných nákladov spojených s liečením vo výške 27,70 eura, ktorý predstavoval cestu motorovým vozidlom z miesta jej trvalého bydliska na odborné lekárske vyšetrenie vo Q.. Nárok na náhradu nákladov za nahliadnutie do trestného spisu považoval za nedôvodný, nakoľko ide o právo nahliadnuť do spisu podľa § 46 ods. 1 Trestného zákona, nie povinnosť. Obdobne posúdil aj osobné podanie dokladu o práceneschopnosti na OR PZ Nitra dňa 10. júna 2010, dňa 25. októbra 2010, dňa 25. mája 2011 a dňa 22. septembra 2011, teda že žalobkyňa len využila svoje právo v zmysle § 70 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku (ďalej ako „Trestný poriadok“). K nároku žalobkyne na náhradu za účasť na výsluchu na OR PZ Nitra dňa 23. januára 2012 vo výške 0,83 eura uviedol, že žalobkyňa bola poučená, že tento nárok zaniká, ak ho neuplatní do 3 dní po svojom výsluchu alebo ak ho nevyčísli do 15 dní od uplatnenia nároku, pričom žalobkyňa si tento nárok neuplatnila do 3 dní, a preto uplatnený nárok súd prvej inštancie zamietol. Žalobkyne nepriznal nárok na náhradu nákladov za osobné podanie sťažnosti na OR PZ Nitra dňa 23. februára 2011 v sume 0,80 eura, pretože žalobkyňa bola v rámci vyšetrovania zastúpená na základe plnomocenstva advokátom, ktorý voči predmetnému uzneseniu podal odvolanie, v dôsledku čoho túto povinnosť už nemala samotná žalobkyňa a preto jej predmetný nárok uplatnený vo výške 7,26 eura práve z dôvodu podania sťažnosti nepriznal. Zároveň zamietol uplatnený nárok žalobkyne na náklady spojené s jej účasťou na úkonoch spojených so súdnym konaním, s nahliadnutím do súdneho spisu a osobným podaním do súdneho spisu vo výške 20,27 eura, pričom opätovne poukázal na skutočnosť, že išlo len o právo žalobkyne podľa § 46 ods. 1 Trestného zákona. K nárokom žalobkyne na náhradu nákladov vzniknutými v súvislosti s účasťou na hlavnom pojednávaní uviedol, že zo zápisnice z pojednávania vyplýva, že osobná prítomnosť poškodenej ako aj splnomocnenca na pojednávaniach dňa 22. 10. 2013 (náklady v sume 0,83 eura), dňa 05. 12. 2013 (náklady v sume 0,82 eura), dňa 10. 06. 2014 (náklady v sume 0,82 eura), dňa 18. 09. 2014 (náklady v sume 0,82 eura), dňa 04. 11. 2014 (náklady v sume 0,81 eura), dňa 20. 01. 2015 (náklady v sume 0,78 eura), dňa 12. 05. 2015 (náklady v sume 0,79 eura) nebola potrebná, a preto tento nárok považoval za nedôvodný. Rovnako tak ako nedôvodný zamietol aj žalobkyňou uplatnený nárok týkajúci sa osobných podaní na OS Nitra a KS Nitra z dôvodu, že žalobkyňa využila len svoje právo vyplývajúce z Trestného poriadku ako poškodenej, pričom nepreukázala účelnosť a opodstatnenosť tohto nároku. V súvislosti s uplatneným nárokom, ktorý spočíval vo vynaložených nákladoch na zabezpečenie kópií z vyšetrovacieho spisu OR PZ Nitra, ako aj kópií zo spisu Okresného súdu Nitra 5T/35/2012 a zo spisu vedeného na Krajskom súde v Nitre 1To/35/2015, pričom ide o celkové náklady vo výške 13,13 eura, súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno ohľadom preukázania, že išlo o účelne vynaložené náklady, nepreukázala, z akého dôvodu a na aké účely vyhotovovala opisy listín zo spisov, nepreukázala, či odpisy listín mali zásadný vplyv na výsledok konania, prípadne boli dôležité pre rozhodnutie vo veci a preto uvedený nárok zamietol. Čo sa týka nároku žalobkyne v sume 391,28 eura na úhradu nákladov vzniknutých v súvislosti s jej účasťou na poradách s právnym zástupcom, ktorý ju ako splnomocnenec zastupoval v konaní vedenom na OR PZ Nitra, na Okresnom súde v Nitre a Krajskom súde Nitra uviedol, že žalobkyňa nepreukázala účelnosť uplatneného nároku, ako aj účelnosť vynaložených

nákladov, zároveň jej účasť na horeuvedených pojednávaniach nebola povinná, preto tento návrh ako nedôvodný a nepreukázaný zamietol. Žalobkyňa žiadala aj náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.000 eur. K uvedenému nároku súd prvej inštancie uviedol, že bolo povinnosťou žalobkyne preukázať, že došlo k neoprávnenému zásahu konaním žalovanej, a že tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na jej chránených osobnostných právach. Konštatoval, že žalobkyňa nepreukázala, že bol narušený jej spôsob života, či už súkromného alebo pracovného, mal však za preukázané, že medzi žalobkyňou a žalovanou trvajú nezhody dodnes, a preto tento nárok žalobkyne zamietol. Konštatoval, že žalobkyňa preukázala odôvodnenosť len uplatneného nároku týkajúceho sa bolestného podľa § 443 Občianskeho zákonníka, a preto zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 242,70 eura a vo zvyšku žalobu zamietol.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na odvolania žalobkyne a žalovanej voči výrokom II. a III., rozsudkom z 26. januára 2023 sp. zn. 6Co/15/2022 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti v časti nepriznania nemajetkovej ujmy v sume 1.000 eur potvrdil, vo zvyšnej zamietajúcej časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ostatných napadnutých častiach vo výrokoch II., IV., V., VI., rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

2.1. Odvolací súd dôvodil, že čo sa týka náhrady na nemajetkovú ujmu vo výške 1.000 eur, rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti, v ktorej žalobu zamietol, považuje za vecne správne, a preto ho v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v časti nepriznania náhrady nemajetkovej ujmy odôvodnil tým, že žalobkyňa v priebehu konania nepreukázala, že útok poškodenej na jej osobe zanechal na nej takú hlbokú traumou ako tvrdila vo svojej výpovedi. Vychádzal z toho, že žalobkyňa za účelom zbavenia sa tejto ťarchy nenavštívila žiadneho lekára, nepreukázala, že by nemohla vykonávať prácu, na ktorú bola zaradená a žiadnym spôsobom nepreukázala narušený spôsob života tak súkromného, ako aj v zamestnaní a v tomto smere neunesla dôkazné bremeno. Z takto zisteným skutkovým stavom, ako aj s právnym posúdením sa odvolací súd plne stotožňuje. Žalobkyňa v odvolaní namieta, že súd nevykonával dokazovanie, a to prehratím videozáznamu, ktorý bol použitý v trestných veciach, pričom mala za to, že pri prehratí tohto videozáznamu by súd videl, ako konala žalovaná, akým spôsobom napadla žalobkyňu a spôsob, ktorým sa dopustila tohto protiprávneho konania zodpovedá tomu, ako ho ona vnímala a aké následky to u nej zanechalo. K tomuto odvolací súd poznamenáva, že v sporovom konaní platí dispozičná prejednávacia zásada. Súd určí rozsah a mieru, v ktorej sa dokazovanie vykoná. Účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania, najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti a označia dôkazné prostriedky a sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. K procesným právam účastníka, ale nepatrí, aby bol súdom vykonaný každý dôkaz, ktorý účastník považuje za významný. Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané patrí výlučne súdu a nie účastníkovi konania. V danom prípade žalobkyňa už v návrhu, ako aj v priebehu celého konania uvádzala, akým spôsobom došlo k zásahu do jej osobnostného práva, opísala postup žalovanej, a preto podľa názoru odvolacieho súdu nevykonanie prehratia videozáznamu nemohol mať vplyv na rozhodnutie vo veci. Žalobkyňa samotná poukazovala len na spôsob útoku vykonaného zo strany žalovanej, ktorú ona samotná vníma ako závažnú ujmu, avšak v priebehu konania nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie na preukázanie, že skutočne jej takáto závažná ujma vznikla. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, v zmysle § 13 ods. 2 OZ, je vždy v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvania alebo dopad a dôsledky, považuje za ujmu značnú; pritom nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu v takomto danom mieste a čase (v tej istej situácii), prípade v spoločenskom postavení a podobne, vnímala aj každá fyzická osoba. Pokiaľ ide o vyjadrenie miery akou bola zásahom znížená dôstojnosť alebo vážnosť osoby v spoločnosti, treba vychádzať z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v rodinnom, pracovnom, či v inom prostredí fyzickej osoby. Túto mieru treba zisťovať dokazovaním a posúdiť na základe poznania a vyhodnotenia tejto reakcie. Iba v prípade, ak sa dostatočne preukáže reakcia, svedčiaca o znížení dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti v značnej miere, v zmysle § 13 ods. 2 OZ, môže byť fyzickej osobe výnimočne subsidiárne priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalobkyňa v nevykonaní dôkazu, a to prehratia videozáznamu poukazovala len na skutočnosť, akým spôsobom bolo zasiahnuté do jej ochrany osobnosti, avšak netvrdila, ani neuvádzala, aký tento zásah vyvolal následnú reakciu v

rodinnom, pracovnom, či v inom prostredí. Určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je síce predmetom voľnej úvahy súdu, nie však jeho nepreskúmateľnou ľubovôľou. Súd musí vždy vychádzať z riadne zisteného skutkového stavu a na základe neho založiť svoje rozhodnutie na celkom konkrétnych a preskúmateľných hľadiskách a dôkazoch, ktoré by objasnili, ako a akým spôsobom, v predmetnom prípade bolo zasiahnuté do dôstojnosti alebo vážnosti žalobkyne v spoločnosti a s akými nepriaznivými dôsledkami. V priebehu konania žalobkyňa neprodukovala žiadne dôkazy, ktorými by bolo možné zistiť existenciu negatívnych dôsledkov dopadu v jej nemateriálnej sfére a tým aj podstatu vzniku samotnej nemajetkovej ujmy. Okrem svedka, ktorého navrhla vypočuť v konaní, ktorý potvrdil len sprostredkované to, čo mu samotná žalobkyňa uviedla, nenavrhol žiadne vykonanie dokazovania za účelom zistenia zníženia jej občianskej bezúhonnosti, cti, vážnosti alebo dôstojnosti v spoločnosti, v značnej miere. Pritom musí ísť o objektívne zistiteľný stav, ktorého existencia musí byť preukázaná nad všetky pochybnosti. Prípustnosť peňažnej satisfakcie je teda opodstatnená všade tam, kde je osobnostná ujma spojená s osobitne citeľným znížením postavenia fyzickej osoby v spoločenských kruhoch, kde sa pohybuje, a kde zmenšenie a vyváženie nemajetkovej ujmy nemožno napraviť inak, ako cestou primeraného zadostučinenia vo forme peňažného plnenia. Predpokladom vzniku tohto práva je preukázanie, že zásah do osobnostných práv mal skutočne za následok zníženie dôstojnosti alebo vážnosti dotknutej osoby v spoločnosti, v značnej miere. Preukázanie vzniku takéhoto následku zaťažuje postihnutú fyzickú osobu a žalobkyňa v priebehu celého konania vznik takéhoto následku nepreukázala, a preto je možné konštatovať, že v tom smere neunesla dôkazné bremeno. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie jej nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nepriznal, pričom je toho názoru, že nemateriálne zadostučinenie, ktoré jej bolo priznané v trestnom konaní - ospravedlnenie, sa zdá postačujúce.

2.2 . Záverom odvolací súd poznamenal, že žalobkyňa vo svojom odvolaní opätovne namietala, že vo veci konala vylúčená sudkyňa, a že tá sudkyňa mala byť vylúčená z prejednávania a rozhodovania tejto veci. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na obsah spisu, z ktorého jednoznačne vyplýva, že o námietke zaujatosti bolo rozhodnuté uznesením z 13. januára 2015 č. k. 25NcC/1/2015 tak, že vec prejednávaná sudkyňou Mgr. Denisa Mesárošová, nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania tejto veci. Námietka zaujatosti bola zdôvodnená tým, že manžel konajúcej sudkyne U. zastupoval žalovanú v trestných veciach, vedených na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 21T/82/2011 a 1T/121/2013, v ktorých ako poškodená vystupuje žalobkyňa. Krajský súd v Nitre, ako súd nadriadený, konštatoval vo svojom rozhodnutí, že žalobkyňou tvrdené skutočnosti nie sú spôsobilé v zmysle ust. § 14 ods. 1 OSP, mať za následok vylúčenie sudkyne z prejednávania a rozhodovania veci. Ak teda žalobkyňa vo svojom odvolaní opätovne namieta zaujatosť vec prejednávanú sudkyňou, v tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ust. § 53 ods. 2 CSP, podľa ktorého na opakované námietky zaujatosti podané z toho istého dôvodu súd neprihliada, ak už o nich rozhodol nadriadený súd; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. Ak teda žalobkyňa vo svojom odvolaní opätovne namietala tie isté skutkové okolnosti, pre ktoré by mala byť vec prejednávaná sudkyňou z konania vylúčená, nebolo potrebné na ne prihliadať, pretože o týchto námietkach už bolo rozhodnuté a v tomto prípade sa ani vec nadriadenému súdu nepredkladá, a preto ani odvolací súd v štádiu odvolacieho konania na túto námietku, vznesenú v priebehu odvolacieho konania neprihliadal.

2.3. Odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku, ako aj výrok, ktorým nárok žalobkyne vo zvyšnej časti zamietol (okrem náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 1000 eur), a to z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti, nakoľko sa súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí nezaoberal námietkou premĺčania.

2.4. Keďže odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. (priznanie náhrady škody vo výške 242,70 eur), ako aj vo zvyšnej zamietajúcej časti (náhrada škody vo výške 438,81 eur), zrušil napadnutý rozsudok aj v závislých výrokoch, týkajúcich sa nároku na náhradu trov konania /výrok IV.,V./, ako aj trov štátu/výrok VI./. V novom rozhodnutí súd opätovne rozhodne o týchto nárokoch, pričom rozhodne i o nároku na náhradu trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu v časti, v ktorej odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti v časti nepriznania nemajetkovej ujmy v sume 1.000 eur potvrdil, podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie podľa § 420 písm. e), f) CSP.

3.1. Dovolateľka k dovolaciemu dôvodu v zmysle ustanovenia § 420 písm. e) CSP poukazuje na

námietku zaujatosti voči konajúcej sudkyňi Okresného súdu Nitra. Ohľadom dôvodov namietanej zaujatosti konajúcej sudkyne súdu prvej inštancie žalobkyňa poukazuje na obsah písomnej námietky zaujatosti zo 07. decembra 2015. Právnym zástupcom, resp. obhajcom žalovanej bol manžel konajúcej sudkyne U. advokát, so sídlom A.. Manžel konajúcej sudkyne zastupoval žalovanú vo dvoch trestných veciach, a to konkrétne v trestnej veci vedenej na OS Nitra pod sp. zn. 21T/82/2011 a v trestnej veci vedenej na OS Nitra pod sp. zn. 1T/121/2013. Podstatné v tejto súvislosti je, že v oboch týchto trestných súdnych konaniach, v ktorých žalovanú ako obžalovanú zastupoval manžel konajúcej sudkyne, vystupovala v pozícii poškodenej žalobkyňa. Navyše v trestnom konaní, ktoré bolo vedené na OS Nitra pod sp. zn. 1T/121/2013, bol predmetom konania ten istý skutok, na základe spáchania ktorého uplatňuje žalobkyňa voči žalovanej náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 17C/427/2015. Z pohľadu udalosti, ktorá zakladá právo na náhradu škody a právo na náhradu nemajetkovej ujmy, sa jedná o totožné veci - vec 17C/427/2015 prejednávaná konajúcou sudkyňou a vec 1T/121/2013, v ktorej zastupoval žalovanú manžel konajúcej sudkyne. Zo spáchania predmetného skutku síce už bola žalovaná právoplatne uznaná vinnou v trestnom konaní vedenom na OS Nitra pod sp. zn. 5T/35/2012. Rozdiel je v tom, že v trestnom konaní vedenom na OS Nitra pod sp. zn. 1T/121/2013 je ten istý skutok prejednávaný ako iný trestný čin. Pokiaľ manžel konajúcej sudkyne súdu prvej inštancie bol v pozícii obhajcu žalovanej ohľadom toho istého skutku, na základe ktorého bol uplatnený nárok na náhradu škody a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy proti žalovanej, možno mať odôvodnené pochybnosti o nestrannosti a nezaufatosti konajúcej sudkyne súdu prvej inštancie pri posudzovaní a rozhodovaní o uvedených právnych nárokoch uplatnených proti žalovanej. Preto žalobkyňa v konaní navrhla, aby nadriadený súd rozhodol o vylúčení sudkyne Mgr. Denisy Mesárošovej z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na OS Nitra pod sp. zn. 17C/427/2015.

3.2. K dovolaciemu dôvodu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP uvádza, že súd prvej inštancie nevykonával dôkazy navrhované žalobkyňou a odvolací súd toto pochybenie súdu prvej inštancie nenapravil. Konkrétne poukazuje na skutočnosť, že súd prvej inštancie nevykonával dokazovanie prehratím videozáznamu. Na pojednávaní dňa 20. apríla 2021 súd prvej inštancie uvedený návrh na vykonanie dokazovania svojím uznesením zamietol. Na videozázname, ktorého prehratie na pojednávaní bolo žalobkyňou navrhnuté, je zaznamenané priamo protiprávne konanie žalovanej, na základe ktorého na strane žalobkyne vznikla škoda a nemajetková ujma, na náhradu ktorých v tomto konaní žalobkyňa proti žalovanej uplatnila svoj právny nárok. Pravdivosť tvrdení žalobkyne ohľadom ujmy, ktorú na nej zanechalo konanie žalovanej, potvrdil aj svedok Q. Práve a najmä na tieto dôkazy ani odvolací súd neprihliadol a v napadnutom rozhodnutí sa s nimi nevysporiadal.

3.3. Dovolateľka tiež namieta, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nespĺňa zákonné kvalitatívne požiadavky v zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 CSP. V danom prípade má žalobkyňa za to, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia absentuje posúdenie podstatných skutkových tvrdení a podstatných skutočností vyplývajúcich z dôkazov, na základe ktorých žalobkyňa uplatnila svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Preto bol súd prvej inštancie, resp. odvolací súd povinný sa vo svojom rozhodnutí vysporiadať s argumentáciou žalobkyne, ktorá sa týka skutkových okolností a právneho posúdenia prejednávanej veci v časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Toto však súd prvej inštancie, resp. odvolací súd nespravil a na podstatné argumenty a dôkazy žalobkyne týkajúce sa skutkového stavu a právneho posúdenia veci nereagoval zodpovedajúcim spôsobom a nevysvetlil prečo na tieto argumenty a dôkazy žalobkyne neprihliadol.

3.4. Porušenie práva na spravodlivý súdny proces v tomto prípade spočíva aj v tom, že súd vykonané dokazovanie hodnotil v rozpore so zákonom, v rozpore so zásadami Civilného sporového poriadku týkajúcimi sa inštitútu prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, resp. koncentrácie konania. Vykonané dokazovanie bolo súdom hodnotené v rozpore s princípmi, na ktorých spočíva Civilný sporový poriadok, konkrétne v rozpore s ustanoveniami § 151 a § 153 CSP a v konečnom dôsledku tak v rozpore s článkom 15 základných princípov CSP. Protiprávne konanie žalobkyne, v dôsledku ktorého žalobkyňi vznikol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ako aj samotná ujma spôsobená žalobkyňi, nepriaznivé následky u žalobkyne spojené s protiprávnym konaním žalovanej, teda základné skutkové tvrdenia žaloby, predstavujú skutočnosti, ktoré žalovanou v konaní riadne a včas popreté neboli. Základné skutkové tvrdenia žaloby neboli žalovanou popreté včas, kvalifikovane a účinne. Základné skutkové tvrdenia žaloby, o ktoré žalobkyňa opiera uplatnené nároky, tak je potrebné de iure v zmysle

ustanovenia § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku považovať za nesporné, resp. na neskoršie vznesené námietky súd nemal v zmysle ustanovenia § 153 ods. 2 Civilného sporového poriadku prihliadať. Skutkové tvrdenia žaloby, ktoré v danom prípade neboli žalovanou včas účinne popreté, si mal súd prvej inštancie osvojiť ako zistený skutkový stav. Právny zástupca žalobkyne už na pojednávaní dňa 25. októbra 2018 v nadväznosti na poučenie súdu o sudcovskej koncentrácii konania poukazoval na to, že do daného momentu neboli zo strany žalovanej popreté žiadne skutkové tvrdenia žaloby, resp. že zo strany žalovanej neboli dovtedy použité žiadne prostriedky procesnej obrany.

3.5. Žalobkyňa navrhuje, aby dovolací súd buď na základe ustanovenia § 449 ods. 3 CSP napadnutý rozsudok odvolacieho súdu tak, že rozsudok okresného v napadnutej zamietajúcej časti v časti nepriznania nemajetkovej ujmy v sume 1.000 eur mení tak, že žalovaná je povinná žalobkyni zaplatiť sumu 1.000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku; alebo aby dovolací súd na základe ustanovenia § 449 ods. 1 CSP zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že vznesená námietka údajného pomeru sudkyne k zástupcovi nie je daná, keďže manžel pojednávajúcej sudkyne, pán JJ. v predmetnej veci nikdy žalovanú nezastupoval a nezastupuje. Na druhú stranu, právny zástupca žalovanej, JUDr. Martin Janský, nie je so sudkyňou ani vo vzťahu osoby blízkej a nie sú ani v blízkom priateľskom, alebo inom obdobnom hlbokom emocionálnom vzťahu, nie to vo vzťahu, ktorý by mohol byť spôsobilý vyvolať pochybnosti o nezáujatosti konajúcej sudkyne. Odvolací súd sa s nevykonaním tohto dôkazu vysporiadal detailne a dostatočne. Je jednoznačne zrejmé, že vykonaním tohto dôkazu by súd sám o sebe nezistil nič o odôvodnenosti alebo oprávnenom rozsahu nemajetkovej ujmy žalobkyne, ako ju uplatnila sumou vo výške 1.000 eur. Z videa nepochybne nie je objektívne možné zistiť, ako vnímala žalobkyňa protiprávny zásah do svojich práv, ani to, aké následky to v žalobkyni zanechalo, ako sama uvádza v svojom dovolaní. O týchto skutočnostiach mala žalobkyňa produkovať v konaní pred súdom iné dôkazy, avšak nemohla, nakoľko v priebehu dokazovania pred súdom prvej inštancie vyšlo najavo, že ani bezprostredne v čase incidentu, ani následne žalobkyňa nevyhľadala ani žiadnu odbornú pomoc, pričom nebolo preukázané ani to, že by bol narušený jej súkromný alebo pracovný život takým závažným spôsobom, že by to odôvodňovalo priznanie nápravy vo forme peňažného plnenia, ako výnimočného subsidiárneho nahradenia preukázanej nemajetkovej ujmy. Pasivitu žalobkyne nemožno prekryť nepodloženým tvrdením, že by žalovaná nepoprela účinne tvrdenia žalobkyne, ktoré sa tak podľa nej mali stať nespornými. Rozhodnutia súdov oboch inštancií sú vecne správne a dostatočne právne odôvodnené, a to na základe dostatočne zisteného skutkového stavu veci, to všetko pri vlastnej neaktivite žalobkyne, ktorá si v tejto časti neúspech žaloby privodila sama, keď žalobkyňa svoje tvrdenie o nemajetkovej ujme objektívne preukázať ani nemohla. Žalovaná navrhuje, aby najvyšší súd dovolanie žalobkyne ako nedôvodné odmietol a žalobkyňu zaviazal k náhrade trov konania žalovanej, ktoré jej v tejto veci vznikli, resp. vzniknú v rozsahu 100 %.

5. Dovolateľka vo svojom vyjadrení uviedla, že tvrdenie, že manžel konajúcej sudkyne v predmetnej veci nemal žalovanú nikdy zastupovať, nie je korektné. Je faktom, že manžel sudkyne konajúcej v tejto veci na súde prvej inštancie, JUDr. Q. P., bol právnym zástupcom, resp. obhajcom žalovanej. Konkrétne zastupoval žalovanú vo dvoch trestných veciach, a to konkrétne v trestnej veci vedenej na OS Nitra pod sp. zn. 21T/82/2011 a v trestnej veci vedenej na OS Nitra pod sp. zn. 1T/121/2013. Podstatné pritom je, že v oboch týchto trestných súdnych konaniach, v ktorých žalovanú ako obžalovanú zastupoval manžel konajúcej sudkyne, vystupovala v pozícii poškodenej žalobkyňa. Teda manžel konajúcej sudkyne zastupoval žalovanú v konaniach proti žalobkyni. Navyše v trestnom konaní, ktoré bolo vedené na OS Nitra pod sp. zn. 1T/121/2013, bol predmetom konania ten istý skutok, na základe spáchania ktorého uplatňuje žalobkyňa voči žalovanej náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy. Ďalej pokiaľ škoda a nemajetková ujma vznikla v dôsledku protiprávneho konania a existuje priamo záznam tohto konkrétneho protiprávneho konania, jeho prehratie v rámci súdneho konania, v ktorom sa uplatňuje nárok na náhradu takto spôsobenej škody a nárok na náhradu takto spôsobenej nemajetkovej ujmy, je dôkazom nielen žiadúcim, ale nevyhnutným. Pokiaľ má súd možnosť vidieť záznam udalosti a protiprávneho konania, na základe ktorého sa uplatňuje nárok, o ktorom má súd rozhodnúť, prehratie tohto záznamu je namieste. Taktiež základné skutkové tvrdenia žaloby tak bolo potrebné de iure v zmysle ustanovenia § 151 ods. 1

Civilného sporového poriadku považovať za nesporné, resp. na neskoršie vznesené námietky súd nemal v zmysle ustanovenia § 153 ods. 2 Civilného sporového poriadku prihliadať.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je treba odmietnuť, a to z nasledujúcich dôvodov:

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. V danom prípade žalobkyňa vyvodzuje prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. e) a f) CSP.

9. Podľa § 420 písm. e) CSP, z ktorého ustanovenia dovolatelia vyvodzujú prípustnosť dovolania, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

10. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle § 420 písm. e) CSP, dovolateľka namietala, že vo veci na súde prvej inštancie rozhodovala vylúčená sudkyňa Mgr. Denisa Mesárošová z dôvodu, že manžel sudkyne konajúcej v tejto veci na súde prvej inštancie, JUDr. Q. P., bol právnym zástupcom, resp. obhajcom žalovanej. Konkrétne zastupoval žalovanú v dvoch trestných veciach, a to konkrétne v trestnej veci vedenej na OS Nitra pod sp. zn. 21T/82/2011 a v trestnej veci vedenej na OS Nitra pod sp. zn. 1T/121/2013. Podstatné pritom je, že v oboch týchto trestných súdnych konaniach, v ktorých žalovanú ako obžalovanú zastupoval manžel konajúcej sudkyne, vystupovala v pozícii poškodenej žalobkyňa. Teda manžel konajúcej sudkyne zastupoval žalovanú v konaniach proti žalobkyni.

11. Podľa čl. 48 ods. 1 veta prvá ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústava“) nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

12. Podľa § 49 ods. 1 CSP sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezáujatosti.

13. Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaniu sporu, k nezaujatému prístupu k stranám, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní; zámerom je tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania.

14. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu, a to: a/ k sporu, v rámci ktorého by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia sporu alebo konania, b/ k stranám sporu, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, c/ k zástupcom strán sporu, ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod b/, alebo d/ k osobám zúčastneným na konaní (vid' obdobne b/ a c/).

15. O kvalifikovaný pomer sudcu k stranám sporu (ich zástupcom) ide najmä vtedy, ak by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim. Pomer sudcu k veci je daný aj vtedy, ak sudca má svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia sporu a

rozhodnutia vo veci. Môže ísť o prípady, ak je sudca priamo zainteresovaný na výsledku sporu (napr. je stranou sporu), prípadne má na tomto výsledku nepriamy záujem (napr. ako intervenient).

16. Existencia takejto okolnosti nebola v danej veci zistená u namietanej sudkyne Okresného súdu Nitra Mgr. Denisy Mesárošovej. Z preskúmaného spisu nevyplývajú žiadne také skutočnosti. Samotná skutočnosť, že manžel konajúcej sudkyne zastupoval žalovanú v trestných veciach, nemôže byť bez splnenia ďalších podmienok dôvodom na vylúčenie zákonnej sudkyne, manželky právneho zástupcu, z prejednávanej veci v civilnom konaní. Uvedené nevzbudzuje pochybnosti o nestrannosti zákonného sudcu pre jeho pomer k sporu, k stranám, k ich zástupcom alebo k osobám zúčastneným na konaní. Na základe uvedeného uplatnená námietka týkajúca rozhodovania vo veci vylúčeným sudcom nebola opodstatnená, preto prípustnosť a ani dôvodnosť dovolania uplatneného podľa § 420 písm. e) CSP nie je daná.

17. Majúc na zreteli vyššie uvedené, dovolací súd dospel k záveru, že konanie súdov nemá vadu podľa § 420 písm. e) CSP, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania žalobkyne.

18. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Dovolateľka vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala nepreskúmateľnosť a nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu.

20. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

21. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní, (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

22. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že sudy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vétrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

23. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

24. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry EŠLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

25. V konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval, a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

26. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľka namietala nedostatočnosť dôvodov odvolacieho rozhodnutia, a to najmä ohľadom toho, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia abscentuje posúdenie podstatných skutkových tvrdení a podstatných skutočností vyplývajúcich z dôkazov, na základe ktorých žalobkyňa uplatnila svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy.

27. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v spojení s odôvodnením dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu má podľa názoru odvolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd sa v odôvodnení stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, toto rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie.

27.1. Oba sudy nižšej inštancie v odôvodneniach svojich rozhodnutí dostatočne popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, vysvetlili, ako ich skutkové

tvrdenia a právne argumenty posúdili, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali, a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v časti nepriznania náhrady nemajetkovej ujmy odôvodnil tým, že žalobkyňa v priebehu konania nepreukázala, že útok poškodenej na jej osobe zanechal na nej takú hlbokú traumu ako tvrdila vo svojej výpovedi. Vychádzal z toho, že žalobkyňa za účelom zbavenia sa tejto ťarchy nenavštívila žiadneho lekára, nepreukázala, že by nemohla vykonávať prácu, na ktorú bola zaradená a žiadnym spôsobom nepreukázala narušený spôsob života tak súkromného, ako aj v zamestnaní a v tomto smere neuniesla dôkazné bremeno.

27.2. K náhrade nemajetkovej ujmy vo výške 1.000 eur súd prvej inštancie uviedol, že bolo povinnosťou žalobkyne preukázať, že došlo k neoprávnenému zásahu konaním žalovanej, a že tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na jej chránených osobnostných právach. Konštatoval, že žalobkyňa nepreukázala, že bol narušený jej spôsob života, či už súkromného alebo pracovného, mal však za preukázané, že medzi žalobkyňou a žalovanou trvajú nezhody dodnes, a preto tento nárok žalobkyne zamietol. Konštatoval, že žalobkyňa preukázala odôvodnenosť len uplatneného nároku týkajúceho sa bolestného podľa § 443 Občianskeho zákonníka, a preto zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 242,70 eura a vo zvyšku žalobu zamietol.

27.3. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 1.000 eur, v ktorej žalobu zamietol, považuje za vecne správne.

27.4. V reakcii na dovolacie argumenty dovolateľky dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Dovolateľka preto neopodstatnene namieta, že jej odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

28. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobkyňa sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožnila, a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ sa so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasí a nestotožnil sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

29. Dovolateľka namietala aj nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, ako aj nesprávne vyhodnotenie dôkazov. Najmä poukazovala na to, že súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie prehratím videozáznamu, ako aj na to, že pravdivosť tvrdení žalobkyne ohľadom ujmy, ktorú na nej zanechalo konanie žalovanej, potvrdil aj svedok Vincent Meszáros.

30. Dovolací súd k tejto námietke dovolateľky uvádza, že dokazovaním je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/99/2011, 2Cdo/141/2012, 3Cdo/2012/2012, 4Cdo/125/2012,

5Cdo/251/2012, 6Cdo/36/2011 a 7Cdo/34/2011). Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykonával všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti, (čo v konečnom dôsledku môže viesť dokonca až k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale v zmysle už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu viď R 37/1993 a rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/219/2013, 3Cdo/888/2015, 4Cdo/34/2011, 5Cdo/149/2010, 6Cdo/134/2010, 6Cdo/60/2012, 7Cdo/86/2012 a 7Cdo/36/2011).

31. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré dovolateľka naznačuje v dovolaní, nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Súdna prax sa ustálila na názore, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania (viď R 42/1993, ale aj rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/85/2010, 1Cdo/18/2011, 3Cdo/268/2012, 4Cdo/314/2012, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/104/2010, 7Cdo/248/2012).

31.1. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani v zmysle novej právnej úpravy civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neutržateľnosti.

32. Konanie odvolacieho súdu v prejednávanej veci však takéto vady nevykazuje. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, pričom podľa názoru dovolacieho súdu zistené skutkové závery odvolacieho súdu nie sú svojvoľné, neutržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý (riadny) proces.

32.1. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí v bode 26. vyhodnotil, že „žalobkyňa už v návrhu, ako aj v priebehu celého konania uvádzala, akým spôsobom došlo k zásahu do jej osobnostného práva, opísala postup žalovanej, a preto podľa názoru odvolacieho súdu nevykonanie prehratia videozáznamu nemohol mať vplyv na rozhodnutie vo veci. Žalobkyňa samotná poukazovala len na spôsob útoku vykonaného zo strany žalovanej, ktorú ona samotná vníma ako závažnú ujmu, avšak v priebehu konania nenavrhl vykonať žiadne dokazovanie na preukázanie, že skutočne jej takáto závažná ujma vznikla... Žalobkyňa v nevykonaní dôkazu, a to prehratia videozáznamu poukazovala len na skutočnosť, akým spôsobom bolo zasiahnuté do jej ochrany osobnosti, avšak netvrdila, ani neuvádzala, aký tento zásah vyvolal následnú reakciu v rodinnom, pracovnom, či v inom prostredí."

32.2. Odvolací súd poukázal aj na to, že okrem svedka, ktorého navrhla vypočuť v konaní, ktorý potvrdil len sprostredkovane to, čo mu samotná žalobkyňa uviedla, nenavrhl žiadne vykonanie dokazovania za účelom zistenia zníženia jej občianskej bezúhonnosti, cti, vážnosti alebo dôstojnosti v spoločnosti, v značnej miere. Pritom musí ísť o objektívne zistiteľný stav, ktorého existencia musí byť preukázaná nad všetky pochybnosti.

33. Dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu podrobne uvádza skutkový stav, ktorý považoval za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení, teda takýto postup je v súlade s § 220 ods. 2 CSP.

34. Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

35. To, že dovolateľka so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasila a nestotožnila sa s nimi, nemôže samo osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby

bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

36. Dovolateľka taktiež namieta, že vykonané dokazovanie bolo súdom hodnotené v rozpore s ustanoveniami § 151 a § 153 CSP. Podľa dovolateľky skutkové tvrdenia žaloby, ktoré v danom prípade neboli žalovanou včas účinne popreté, si mal súd prvej inštancie osvojiť ako zistený skutkový stav. Právny zástupca žalobkyne už na pojednávaní dňa 25. októbra 2018 v nadväznosti na poučenie súdu o sudcovskej koncentrácii konania poukazoval na to, že do daného momentu neboli zo strany žalovanej dovtedy použité žiadne prostriedky procesnej obrany.

37. Účelom sudcovskej koncentrácie konania je zabrániť tomu, aby strany zdržiavali spor neskoro vykonanými procesnými úkonmi. Jej konkrétnu podobu určuje sudca, ktorý môže ospravedlniť i oneskorene uplatnený úkon. Nemožno tak vylúčiť, že predloženie skutkového tvrdenia alebo dôkazného návrhu až na pojednávaní môže súd považovať v konkrétnom prípade za dôvodné, napr. ak je bezprostrednou reakciou na nové skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania. Včasnosť predloženia prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany vyhodnotí v okolnostiach konkrétného prípadu súd a je ponechané na jeho úvahe, či prípadné omeškanie procesného úkonu ospravedlní, alebo či prijme procesnú sankciu, ktorá spočíva v tom, že súd na procesný úkon neprihliadne, a tým mu neprizná procesné účinky. (TOMAŠOVIČ, Marek. § 153 [Sudcovská koncentrácia konania]. In: ŠTEVČEK, Marek, FICOVÁ, Svetlana, BARICOVÁ, Jana, MESIARKINOVÁ, Soňa, BAJÁNKOVÁ, Jana, TOMAŠOVIČ, Marek a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 624-625, marg. č. 2.)

38. Podľa najvyššieho súdu preto nemohla obstať daná dovolacia námietka založená na nesplnení povinnosti súdu prvej inštancie skoncentrovať konanie, „keďže sudcovskú koncentráciu konania uplatňuje príslušný sudca podľa vlastnej úvahy, spadá do jeho kompetencie rozhodnúť, či na prostriedok procesného útoku či obrany, ktorý strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania, bude prihliadať.“ (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 530/2018).

39. V prejednávanej veci súd prvej inštancie prostriedky procesnej obrany žalovanej, ktoré predniesla až na pojednávaní, vyhodnotil ako predložené včas, keďže na ne prihliadal a nesankcionoval ich ako oneskorene predložené. V tomto smere je potrebné rešpektovať diskrečné právo súdu prvej inštancie, na úvahe ktorého bolo, či omeškanie procesného úkonu (doplnenie skutkových tvrdení žalovanej) ospravedlní alebo mu neprizná procesné účinky. Do tejto diskrečnej právomoci nie je oprávnený zasahovať ani odvolací ani dovolací súd (pozri napr. 1Cdo/48/2021).

40. Na základe vyššie uvedeného možno uzavrieť, že odvolací súd v konaní nepostupoval spôsobom, ktorý by bol v rozpore s kogentnými procesnými ustanoveniami, a ktorým by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľka neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jej procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalobkyne ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

41. Žalovaná bola v dovolacom konaní úspešná, preto jej dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

42. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.